NGHIÊN CỨU ĐỀ XUẤT MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC ĐÀO TẠO HUẤN LUYỆN VIÊN KARATEDO THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Nguyễn Khánh Duy*, Phạm Thế Hải*
Vũ Việt Bảo**

Tóm tắt:
Việc nâng cao chất lượng công tác đào tạo HLV tại TP.HCM có cơ sở khoa học, hợp lý phải dựa vào đặc điểm đội ngũ HLV, cơ sở vật chất, nguyện vọng cá nhân để xác định cho việc triển khai một số giải pháp đạt hiệu quả. Qua khảo sát thực trạng HLV Karatedo trên địa bàn Tp.HCM để làm cơ sở cho việc cải tiến chương trình đào tạo HLV và từng bước phát triển phong trào Karatedo sâu rộng, nhằm nâng cao chất lượng quản lý, huấn luyện của HLV. Trong quá trình nghiên cứu, đề tài đã vận dụng ma trận SWOT để đề ra các yếu tố chiến lược phát triển hơn về các điểm mạnh, loại bỏ hay giảm thiểu được các điểm yếu, khai thác được các cơ hội và phản ứng tích cực với các thách thức của HLV Karatedo thành phố, qua đó lựa chọn được một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác đào tạo HLV Karatedo tại TP.HCM.
Từ khóa: Ma trận SWOT, giải pháp, đào tạo, huấn luyện viên, Karatedo, Tp.HCM.

Solution proposal of training quality enhance of Karate coach in Ho Chi Minh City

Summary:
The scientific and reasonable training quality enhance coach in Ho Chi Minh City should base on the coach characteristics, facilities, personal aspiration to develop effectively several solutions. By knowing the real situation of Karate coach in Ho Chi Minh City to improve Coach training program and extensively develop Karate movement step by step in order to upgrade the management and training quality of the coaches. In the research, the study has applied SWOT matrix in defining the strategic components to develop the pros conditions and reject or reduce the cons conditions, take advantage of opportunities, positive respond to the challenges to the coaches and then selected several solutions to upgrading the training quality of Karate Coach in Ho Chi Minh City.
Keywords: SWOT matrix, solution, training, coach, Ho Chi Minh City

ĐẶT VẤN ĐỀ

Với định hướng Karatedo là môn thể thao mũi nhọn của thể thao Việt Nam trên đấu trường quốc tế. Phong trào tập luyện Karatedo cả nước ngày một lớn mạnh, muốn phát triển Karatedo bền vững, thì không thể lơ là trong việc đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của thể thao hiện đại. Thành phố Hồ Chí Minh là một đơn vị mạnh trong cả nước về phong trào Karatedo, trước nhu cầu nâng cao chất lượng công tác huấn luyện từ phong trào đến các tuyến của đội tuyển, thì việc nâng cao chất lượng HLV Karatedo là rất cấp thiết, nó có tính hữu cơ, tác động trực tiếp vào công tác đào tạo VĐV, đây là vấn đề cần phải giải quyết cấp bách. Như vậy, cơ sở để đề xuất các giải pháp cho công tác đào tạo HLV Karatedo chính là chủ đề mà đề tài nghiên cứu.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Đối tượng nghiên cứu là một số giải pháp nâng cao công tác đào tạo HLV Karatedo thành phố với khách thể có tổng số 94 HLV và 934 VĐV.

Đề tài đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu thường quy là phân tích tổng hợp tài liệu, điều tra xã hội học (bao gồm phỏng vấn bằng phiếu và phương pháp chuyên gia) phân tích SWOT và toán thống kê để tiếp cận và giải quyết vấn đề.

*ThS, Trường Đại học TDTT Thành phố Hồ Chí Minh
**PGS.TS, Trường Đại học TDTT Thành phố Hồ Chí Minh

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Thực trạng HLV và công tác đào tạo của HLV Karatedo Tp. Hồ Chí Minh

Trên cơ sở điều tra khảo sát thực trạng HLV và công tác đào tạo HLV Karatedo tại các quận, huyện, ban, ngành đăng ký sinh hoạt với Hội Karatedo Tp.HCM, tổng số phiếu phát ra là 100 phiếu và thu về được 94 phiếu đạt 94%. Đề tài đánh giá được thực trạng HLV và công tác đào tạo HLV Karatedo Tp.HCM, được trình bày tại bảng 1.

Bảng 1. Kết quả thống kê về thực trạng huấn luyện viên Karatedo Tp HCM

Nội dung khảo sát thực trạng HLV		Tần số (người)	Tỷ lệ phần trăm (%)
Giới tính	Nam	79	84
	Nữ	15	16
Độ tuổi	Từ 18 đến 25 tuổi	35	37.2
	Từ 26 đến 35 tuổi	51	54.3
	Từ 36 đến 45 tuổi	6	6.4
	Trên 45 tuổi	2	2.1
Nghề nghiệp hiện tại	Sinh viên	10	10.6
	Giáo viên	14	14.9
	Giảng viên	6	6.4
	Huấn luyện viên	39	41.5
	Trưởng bộ môn	13	13.8
	Khác	12	12.8
Đơn vị công tác	Nội thành	43	45.7
	Ngoại thành	51	54.3
Trình đội học vấn	THPT	19	20.2
	Đại học	64	68.1
	Thạc sĩ	6	6.4
	Tiến sĩ	1	1.1
	Khác	4	4.3
Trình độ ngoại ngữ	Chứng chỉ A	24	25.35
	Chứng chỉ B	24	25.35
	Không có	46	48.94
Trình độ tin học	Chứng chỉ A	31	33
	Chứng chỉ B	25	26.6
	Chứng chỉ C	2	2.1
	Không có	36	38.3
Đẳng cấp chuyên môn	Nhất đẳng	2	2.1
	Nhị đẳng	12	12.8
	Tam đẳng	60	63.8
	Tứ đẳng	20	21.3
Đẳng cấp kiện tưởng	Kiện tưởng	37	39.4
	Cấp 1	12	12.73
	Không có	45	47.9
Chứng nhận chuyên môn	Chứng nhận thành phố	32	34.1
	Chứng nhận quốc gia	52	55.3
	Chứng nhận quốc tế	10	10.6
Số năm tập luyện	Dưới 5 năm	6	6.4
	Từ 6 đến 8 năm	3	3.2
	Từ 9 đến 12 năm	48	51.1
	Trên 12 năm	37	39.4
Số năm huấn luyện	Từ 1 đến 5 năm	35	37.3
	Từ 6 đến 8 năm	21	22.3
	Từ 9 đến 12 năm	24	25.5
	Không huấn luyện	14	14.89
Nguyện vọng học nâng cao trình độ và huấn luyện đội tuyển	Có	86	91.49
	Không	8	8.51
Số lượng câu lạc bộ đang đảm nhiệm	Từ 1 đến 3 CLB	53	56.38
	Không có	41	43.62

Theo thông tin của các HLV Karatedo tại Tp.HCM cũng như thông tin đề tài thu nhận được từ Hội Karatedo Tp.HCM cho biết đến thời điểm đề tài khảo sát là chưa có chương trình đào tạo HLV Karatedo các cấp A,B,C. Chỉ có lớp bồi dưỡng ngắn hạn cho HLV Karatedo, đã được tổ chức 5 năm, tính từ thời điểm năm 2015 gồm 2 khóa cụ thể là:

- Khóa 1: Được tổ chức vào năm 2009 gồm các nội dung sau:

+ Phương pháp huấn luyện thể lực cho VĐV Karatedo (5 tiết)

+ Luật thi đấu Karatedo (5 tiết).

+ Thực hành: Kỹ thuật đối luyện và kỹ thuật Kumite (10 tiết).

- Khóa 2: Được tổ chức vào năm 2011 gồm các nội dung sau:

+ Tâm lý, vai trò tư duy đối với VĐV thể thao Karatedo (5 tiết).

+ Huấn luyện sức nhanh và linh hoạt cho VĐV Karatedo (5 tiết).

+ Thực hành: Kỹ thuật cơ bản và kỹ thuật Kumite (10 tiết).

Tuy là một trung tâm Karatedo mạnh của cả nước song cho đến hiện nay Karatedo Tp.HCM vẫn chưa có chương trình đào tạo HLV và chưa có hệ thống phân cấp rõ ràng. Các khóa đào tạo chỉ giới hạn trong thời gian ngắn, một vài ngày, chủ yếu giới thiệu các chuyên đề mà không có điều kiện đi sâu vào nghiệp vụ huấn luyện. Việc phân chia kiến thức hoặc các cấp độ không rõ ràng, học viên mới, cũ, ít kinh nghiệm và lâu năm đều tham gia cùng một lớp học đã làm mất đi tính hệ thống, gặp nhiều trở ngại tiếp thu kiến thức, dẫn đến hiệu quả không cao. Trong khi đó, nhu cầu HLV có trình độ về huấn luyện chuyên sâu về Karatedo thể thao ngày càng trở nên cấp thiết và rất có ý nghĩa về mặt thực tiễn và lý luận, đồng thời cần đầu tư cho các HLV được tiếp cận, tập huấn với các chương trình đào tạo của các nước phát triển trên thế giới.

2. Thực trạng công tác đào tạo HLV Karatedo các cấp tại TP.HCM thông qua phân tích SWOT

Phân tích SWOT là công cụ rất phổ biến được sử dụng trong việc lập kế hoạch chiến lược và giải quyết các vấn đề của tổ chức. Mục đích của phân tích SWOT là nhằm xác định được các điểm mạnh, điểm yếu của một tổ chức và các cơ hội cũng như thách thức của tổ chức đó trong lĩnh vực hoạt động. Qua việc xác định các vấn đề đó, đề tài sẽ đưa ra được các yếu tố chiến lược để phát triển hơn nữa các điểm mạnh, loại bỏ hay giảm thiểu các điểm yếu, khai thác các cơ hội có được và phản ứng tích cực với các thách thức.

Trong nghiên cứu này, đề tài dựa vào công cụ SWOT để đưa ra được các điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của HLV Karatedo Tp.HCM đối với công tác đào tạo.

Qua kết quả phân tích SWOT, các thông tin thu được sẽ hỗ trợ cho việc xác định và đề xuất các giải pháp phát triển nâng cao công tác đào tạo của HLV Karatedo thành phố trong tương lai. Để các giải pháp khi đã được chọn lựa nhằm mang lại hiệu quả, đề tài đề ra một số yêu cầu mang tính khách quan và khoa học trên cơ sở xem xét kỹ về các nguyên tắc chung của hoạt động công tác đào tạo HLV, do đó các giải pháp đưa ra phải đảm bảo các yêu cầu sau đây:

Giải pháp có tính thực tiễn: Là giải pháp đề ra phải có tính thực dụng cao, xuất phát từ nhu cầu thực tiễn và phục vụ thực tiễn của hoạt động đào tạo HLV.

Giải pháp có tính toàn diện: Là giải pháp được đề ra phải bao hàm toàn bộ các mặt liên quan nhằm thúc đẩy và mang lại hiệu quả cao trong thực tiễn vận dụng.

Giải pháp có tính hợp lý: Là giải pháp đưa ra phải đảm bảo sự hợp lý trong quá trình triển khai, phù hợp với các điều kiện thực tiễn hiện có của Liên đoàn Karatedo Tp.HCM.

Giải pháp có tính đa dạng: Trong thực tiễn triển khai không đơn giản chỉ thực hiện theo 1 chiều mà chúng ta đã định trước, nó còn bị chi phối bởi nhiều yếu tố khác xung quanh,do đó việc đề ra các giải pháp phải đa dạng và đồng bộ.

Giải pháp có tính khoa học: Là giải pháp được đề ra nhằm tác động tới nhận thức của con người, cũng như luôn tuân theo các quy luật tự nhiên, quy luật xã hội.

Như vậy, để xây dựng giải pháp nhằm nâng cao công tác đào tạo HLV tại TP.HCM một cách khoa học, hợp lý phải dựa vào đặc điểm đội ngũ nhân lực, cơ sở vật chất, nguyện vọng cá nhân để xác định mới đủ cơ sở cho việc triển khai các giải pháp đạt được hiệu quả.

S - O	W - O
1. Có nguồn nhân lực huấn luyện viên rãi đều trên toàn địa bàn thành phố – Tạo được sự gắn kế chặt chẽ, tận dụng cơ hội với các cơ sở đào tạo đại học chuyên TDTT. 2. Đa số các huấn luyện viên đều có đẳng cấp chuyên môn của thành phố, quốc gia – Có được đội ngũ chuyên gia giàu kinh nghiệm, nhiệt huyết, trình độ cao. 3. Đa số HLV đều ở độ tuổi 26 đến 35 và có số năm tập luyện từ 9 năm trở lên – Có một nguồn nhân lực về đội ngũ HLV lớn trên cả nước nói chung và trên địa bàn thành phố nói riêng. 4. Các huấn luyện viên đa số làm công tác huấn luyện - Việc nâng cao chất lượng đội ngũ HLV rất dễ dàng cho việc thực hiện cương trình đào tạo HLV các cấp tại thành phố.	1. Sự đáp ứng của HLV trong công tác đào tạo là chưa cao – Ít thu hút được sự quan tâm của thành phố, sở ban ngành trong việc đào tạo bồi dưỡng nguồn nhân lực. 2. Chưa có hệ thống đào tạo và phân cấp huấn luyện viên rõ ràng – Để có đội ngũ chuyên gia giàu kinh nghiệm, nhiệt huyết, trình độ cao là khó có thể đạt được. 3. Chưa mở lớp đào tạo bồi dưỡng một cách thường xuyên – Sự gắn kế chặt chẽ, tận dụng cơ hội với các cơ sở đào tạo đại học chuyên TDTT cũng rất khó khăn. 4. Chưa tiếp cận với chương trình hiện đại của quốc tế – Sự đồng thuận của cơ quan quản lý nhà nước, Liên đoàn, các câu lạc bộ, hội viên trong việc nâng cao chất lượng đội ngũ HLV sẽ không được thống nhất cao. 5. Số lượng các HLV tham gia đào tạo bồi dưỡng còn ít – Nguồn nhân lực về đội ngũ HLV lớn trên cả nước nói chung và trên địa bàn thành phố nói riêng sẽ rất khó đạt được.
S - T	**W - T**
1. Sự quan tâm của thành phố, sở ban ngành trong việc đào tạo bồi dưỡng nguồn nhân lực – Các HLV một số tỉnh thành, ngành khác, được tiếp cậm các lớp đào tạo trong và ngoài nước. 2. Có sự gắn kế chặt chẽ, tận dụng cơ hội với các cơ sở đào tạo đại học chuyên TDTT – Việc phát triển của khoa học thể thao là thách thức cho việc tiếp cận và ứng dụng công tác huấn luyện. 3. Có đội ngũ chuyên gia giàu kinh nghiệm, nhiệt huyết, trình độ cao – Hệ thống đào tạo huấn luyện viên cần tiếp cận chuẩn quốc tế về phân cấp, kỹ năng, kiến thức. 4. Sự đồng thuận của cơ quan quản lý nhà nước, Liên đoàn, các câu lạc bộ, hội viên trong việc nâng cao chất lượng đội ngũ HLV – Đào tạo thể hệ VĐV trẻ đạt thành tích cao và chuẩn bị lực hượng hậu bị cho đội tuyển quốc gia. ⇒ Có một nguồn nhân lực về đội ngũ huấn luyện viên lớn trên cả nước nói chung và trên địa bàn thành phố nói riêng.	1. Sự đáp ứng của HLV trong công tác đào tạo là chưa cao – Sự phát triển của khoa học thể thao tạo ra thách thức rất lớn cho việc tiếp cận và ứng dụng công tác huấn luyện. 2. Chưa mở lớp đào tạo bồi dưỡng một cách thường xuyên – Dẫn đến các HLV một số tỉnh thành, ngành khác, không nắm bắt và tiếp cậm được các lớp đào tạo trong và ngoài nước. 3. Chưa có hệ thống đào tạo và phân cấp HLV rõ ràng –Cần phải hệ thống được chương trình đào tạo HLVvà tiếp cận chuẩn quốc tế về kỹ năng, kiến thức để phân cấp cụ thể. 4. Chưa tiếp cận với chương trình hiện đại của quốc tế, số lượng các HLV tham gia đào tạo bồi dưỡng còn ít –Nên việc đào tạo thể hệ VĐV trẻ đạt thành tích cao là hết sức gian trải, cầm phải đầu tư nhiều hơn. ⇒ Cần hệ thống được chương trình đào tạo HLV các cấp trên cơ sở tiến cận chương trình hiện đại của quốc tế và thương xuyên tổ chức các khóa đào tạo HLV các cấp hàng năm nhằm đào tạo lực lượng đội ngũ HLV vững mạnh.

Kết quả nghiên cứu trên là cơ sở cho đề tài đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo HLV Karatedo Tp.HCM với sở Văn hóa Thể thao và Du lịch Tp.HCM, Liên đoàn Karate-do Tp.HCM cùng với các trung tâm TDTT trên địa bàn thành phố:

- Thiết kế và phát triển các chương trình đào tạo chuyên sâu cho HLV Karatedo theo từng cấp độ từ HLV cơ bản đến HLV cấp cao (HLV được hướng đến đối tượng VĐV phong trào, năng khiếu, tuyển trẻ và đội tuyển), tiếp cận trình độ quốc tế về kiến thức chuyên môn cũng như kỹ năng thực hành.

- Phát triển các nội dung chuyên sâu trong đào tạo theo hình thức module từ huấn luyện kỹ thuật, chiến thuật, thể lực, tâm lý và sơ cấp cứu phòng tránh chấn thương cho VĐV; chú trọng thực hành kỹ năng vận dụng thực tiễn và phẩm chất cần thiết theo chuẩn đầu ra của HLV ứng với từng cấp độ.

- Tạo môi trường trải nghiệm thực tế cho HLV qua các lớp tập huấn, cũng như tạo điều kiện tổ chức thi đấu các giải CLB tại các trung tâm trên địa bàn thành phố và có sự giản sát của ủy viên Ban chấn hành Liên đoàn Karatedo Thành phố.

- Xây dựng và cải tiến kế hoạch đào tạo hàng năm, đào tạo lại và bồi dưỡng liên tục, đồng thời có hệ thống kiểm tra, đánh giá cụ thể, khách quan của các nhà khoa học, HLV chuyên môn.

- Mời các chuyên gia trong lĩnh vực thể thao tại trường Đại học TDTT Tp.HCM, Trung tâm HLTT Tp.HCM, để đào tạo bồi dưỡng cho các HLV với các chuyên đề huấn luyện thể lực, kỹ thuật, chiến thuật, tâm lý, sinh lý, hồi phục, tuyển chọn VĐV, cũng như sơ cấp cứu chấn thương cho VĐV…

- Sau các khóa đào tạo HLV cần có hệ thống câu hỏi khảo sát về mức độ đáp ứng của chương trình đào tạo HLV đến sự hài lòng và nguyện vọng của học viên nhằm rút ra các kinh nghiệm để cải tiến chương trình đào tạo ngày càng chất lượng và đảm bảo tính hiệu quả hơn.

KẾT LUẬN

Trên cơ sở khảo sát thực trạng và công tác đào tạo HLV Karate-do Tp. Hồ Chí Minh, là các thông tin có ý nghĩa và hết sức quan trọng cho việc ứng dụng ma trận SWOT nhằm phát triển hơn về các điểm mạnh, giảm thiểu các điểm yếu của HLV Karate-do từ đó đề tài khai thác các cơ hội có được cũng như phản ứng tích cực về thách thức, làm cơ sở cho việc lựa chọn và đề xuất được một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác đào tạo HLV Karate-do Tp.HCM tại thời điểm hiện nay. Bởi HLV Karate-do thành phố đang được xem là một trong những nguồn nhân lực sẽ tạo nên sự phát triển bền vững về thành tích cho Karatedo Tp.HCM nói riêng và góp phần cho thể thao của Việt Nam nói chung trong tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo cáo tổng kết hoạt động Hội Karatedo các năm 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014.

2. Vũ Việt Bảo, Trần Hồng Quang, Nguyễn Khánh Duy, Nguyễn Ngọc Tân (2015), "Thực trạng và giải pháp nâng cao công tác đào tạo huấn luyện viên Karatedo Tp.Hồ Chí Minh", *Tạp chí khoa học và đào tạo thể dục thể thao* (ISSN: 0866-8108), số 3 năm 2015.

3. Vũ Việt Bảo (2016), "Nghiên cứu xây dựng chương trình đào tạo huấn luyện viên Karatedo các cấp tại thành phố Hồ Chí Minh", *Đề tài cấp thành phố*, Sở Khoa học và Công nghệ TPHCM.

4. Nguyễn Khánh Duy (2015), "Thực trạng và giải pháp công tác đào tạo huấn luyện viên Karatedo Tp.Hồ Chí Minh", *Luận văn cao học khoa học giáo dục*, Trường Đại học TDTT TPHCM.

5. Lê Quý Phượng, Vũ Việt Bảo (2016), "Xác định mô hình định lượng về phẩm chất và năng lực của huấn luyện viên Karatedo", *Kỷ yếu Hội nghị khoa học toàn quốc "70 năm thể thao Việt Nam dưới sự lãng đạo của Đảng và Bác Hồ"*, Tổng cục Thể dục thể thao.

6. http://www.karatedo-hochiminh.com, Liên đoàn Karatedo Thành phố Hồ Chí Minh.

(Bài nộp ngày 16/11/2016, phản biện ngày 25/11/2016, duyệt in ngày 5/12/2016)